

### WZORNIK BOBOWSKIEJ KORONKI KLOCKOWEJ

Bobowska koronka klockowa jest unikatowym przykładem tradycji rękodzielniczych przekazywanych z pokolenia na pokolenie wśród członkiń bobowskiej społeczności lokalnej. O jej wyjątkowości świadczy także charakterystyczne wzornictwo, stosowane przez kolejne pokolenia koronczarek zajmujących się wyrobem misternych, delikatnych i pełnych fantazji splotów, które wyróżniają się spośród innych koronek klockowych wykonywanych nie tylko w Polsce, ale i w Europie.

Pokoleniowy przekaz tradycji koronczarskich jest nie tylko wyrazem dbałości o niematerialne dziedzictwo kulturowe, ale jest także przejawem dobrze zorganizowanej i funkcjonującej pamięci środowiskowej. Bobowskie koronki wielokrotnie cieszyły się zainteresowaniem naukowców dokumentujących tradycje rękodzielnicze oraz artystów i projektantów, poszukujących w nich inspiracji dla swoich własnych dzieł.

Opracowanie WZORNIKA BOBOWSKIEJ KORONKI KLOCKOWEJ przyczyni się w sposób bezpośredni do upowszechniania tej wymagającej cierpliwości i skupienia pracy rąk, pozwoli także docenić wysiłki koronczarek na rzecz ocalenia od zapomnienia tradycji wyrobu koronek, która w Bobowej wykonywana jest nieprzerwanie od 1899 roku, kiedy to powstała jedna z pierwszych w Polsce Krajowa Szkoła Koronczarska. Od 1949 roku tradycje wytwarzania koronek były podtrzymywane przez zajmującą się ich sprzedażą Spółdzielnię Pracy Rękodzieła Ludowego i Artystycznego „Koronka – Bobowa”, dla której w systemie pracy chałupniczej pracowało wiele osób. Przyczyniło się to do wzrostu rozpoznawalności wzornictwa na rynkach krajowych i zagranicznych. Od ponad 20 lat w mieście organizowany jest Międzynarodowy Festiwal Koronki Klockowej, na który przyjeżdżają artyści i artyści rękodzieła z całego świata. Obecnie promocje wyrobów koronczarskich dba Stowarzyszenie Twórczości Regionalnej zrzeszające w swych szeregach najwybitniejsze twórczyń.

Wzornik zawiera 12 elementów tradycyjnych bobowskich wzorów, które do dzisiaj są wykonywane przez koronczarki. Ich zebranie było możliwe dzięki zaangażowaniu wielu twórczyń, które wykonują je w taki sam sposób, w jaki czyniły to ich poprzedniczki.

Najbardziej charakterystycznymi elementami bobowskich koronek klockowych, które są spotykane niemal w każdym z opisywanych wzorów są: płócienko, pikotka (lub warkoczek z pikotką), siekanka, listki oraz girlandka. Wszystkie te elementy są od zawsze stosowane w bobowskich koronkach klockowych i są przykładem niezwykle oraz oryginalnego wycucia proporcji i estetyki.

### GIRLANDKA

Najbardziej charakterystyczny i rozpoznawalny wzór bobowskiej koronki klockowej. Niewielkich rozmiarów, skomponowany na planie koła zawiera wszystkie elementy zdobnicze, z których bobowskie koronki słyną. Środek wypleciony jest z sześciu listków ułożonych promieniście względem siebie, dla których tłem są plastry miodu, a domknięciem jest okrąg wypleciony z płócienka. Kolejną część wzoru stanowią listki, umiejscowione w nachyleniu względem brzegów koronki. Są one okolone szerokim pasem girlandki.

Motyw koła to jeden z najstarszych elementów zdobniczych, będąc najdoskonalszą formą, zamykającą w sobie wszystko to co najważniejsze. To co jest wewnątrz niego jest bezpieczne i zabezpieczone. W tradycyjnym rękodziele i zdobnictwie ludowym koło było stosowane zarówno ze względów kompozycyjnych, jak i magicznych. Umieszczenie tego symbolu na domu (na sosrzebie) czy na odzieży miało zabezpieczać domowników przed nieszczęściami.

Średnich rozmiarów okrągła kompozycja serwetki może stanowić część większego kompletu np. kawowego lub w połączeniu kilku sztuk.

### A PATTERN BOOK OF TYPICAL FOR BOBOWA REGION BOBBIN LACES

A typical for Bobowa region bobbin lace is a unique example of handicraft traditions passed from one generation to another within the Bobowa local society. Another fact that proves its uniqueness are very characteristic for this region patterns used by the following generations of lace makers who are able to create those very intricate, delicate and imaginative stitches distinguished among other bobbin laces made not only in Poland but also in Europe.

Passing the lace traditions to the following generations does not only show care for the intangible cultural heritage but it is also manifestation of well-organized and well-functioning people's memory in the local environment. Typical for Bobowa region bobbin laces enjoyed great interest of scientists who documented the handicraft traditions. They were also popular among artists and designers looking for inspiration for their own designs.

Creating the pattern book of typical for Bobowa region bobbin laces will influence directly spreading this handicraft requiring patience and concentration of hand work. It will also cause that the lace makers' efforts to save this tradition from forgetting will be appreciated. Bobbin laces have been made in Bobowa continuously since 1899. This is when one of the first in Poland lace making school was founded in Bobowa. It was the National Bobbin Lace School. Since 1949 the bobbin lace traditions have been cultivated by the Labour and Folk Handicraft Workers' Cooperative "Koronka – Bobowa". It dealt with making and selling bobbin laces. A lot of people worked for the cooperative as homeworkers. As a result the typical for Bobowa lace patterns became more and more recognizable on the domestic and foreign markets. For over 20 years the International Festival of Bobbin Laces has been organised in the town of Bobowa. Handicraft artists from all the world come to this festival. Nowadays the Local Handicraft Association, whose members are the most prominent lace makers, takes care of the product promotion.

The pattern book of typical for Bobowa region bobbin laces includes 12 elements of traditional typical for Bobowa area patterns, which are still used by lace makers. Their collection was possible thanks to the engagement of many lace artists who make laces in the same way as their predecessors used to do it. The most characteristic stitches of typical for Bobowa region bobbin laces which are found in almost every of described patterns are: cloth stitch, picots (or braids with a picot), half stitch, leaves and garland. All the elements have been always used in typical for Bobowa region bobbin laces and are an example of unusual and original sense of proportion and aesthetics.

### GARLAND

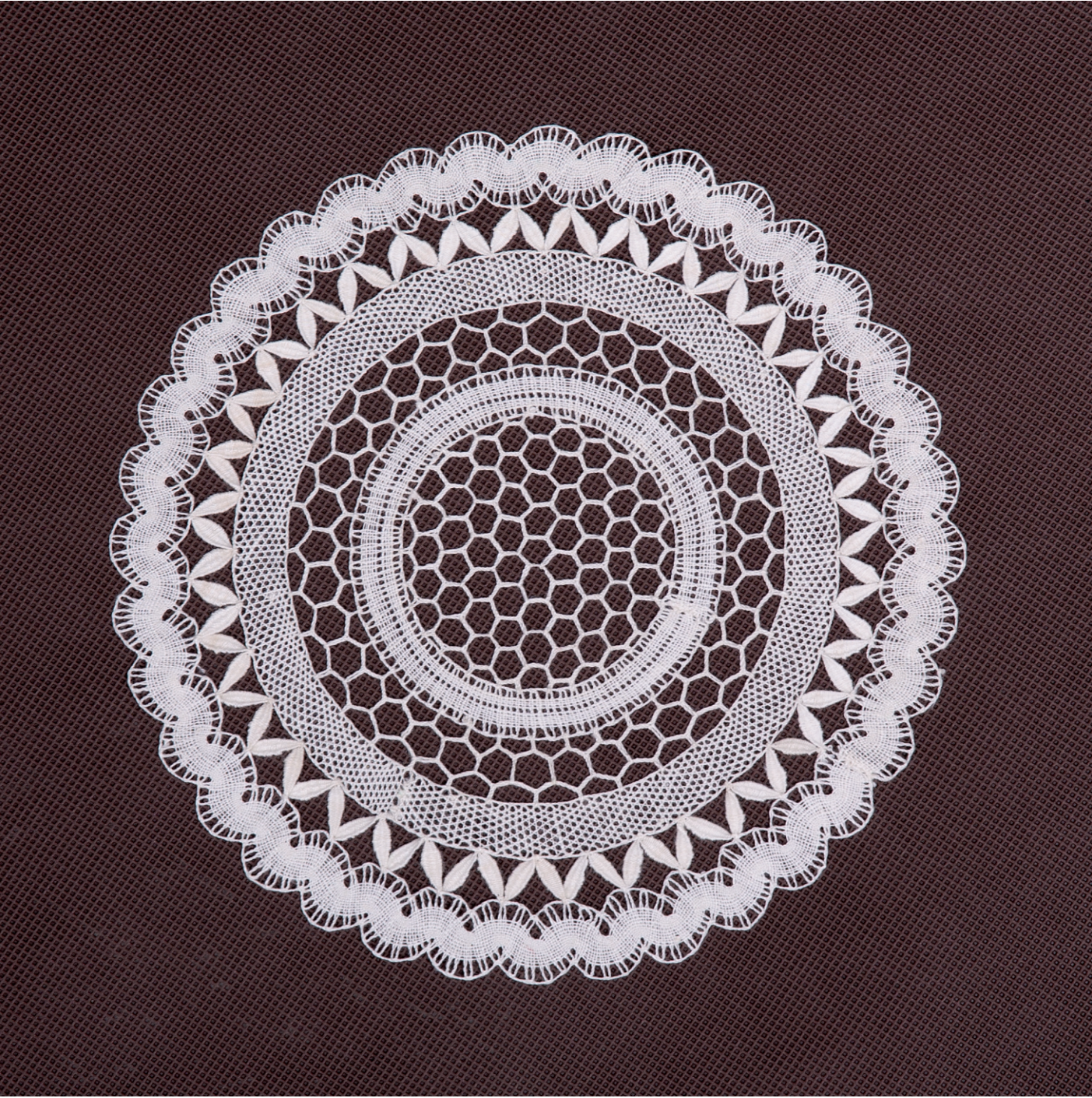
The most characteristic and recognizable pattern of typical for Bobowa region bobbin laces. It is of quite small size, composed on a plan of a circle, includes all the decorative elements that the Bobowa laces are famous for. The centre is filled with six leaves arranged radially to each other. The background for them are the honeycombs and the closure is woven with the use of cloth stitch. In the other part of the pattern there are small leaves placed with an inclination in relation to the lace edges. They are surrounded by a wide cloth tape of garland.

The motif of a circle is one of the oldest decorative elements and the most perfect form which includes everything that is the most important. Everything that is inside it is safe and secured. In the traditional handicraft and folk decorative arts a circle was used both because of compositional reasons as well as the magical ones. Placing this symbol on a house (on a crossbeam) or on clothes was supposed to secure the household members against misfortunes.

A medium size round serviette may be also a part of a bigger set, e.g. the coffee set or a combination of a few pieces.

# BOBOWSKA KORONKA KLOCKOWA

## WZORNIK



## GIRLANDKA - GARLAND



## GIRLANDKA

---

duża Ø 21,5 cm

mała Ø 13,5 cm

ze zbioru wzorów Genowefy Święs

---

9 par

Nici Lenovo 40 (Ariadna)

